

Saetööstuse-raioon viib meid linna piirdealale: Purde tänaval valitseb juba natuurprodutsentne iseloom. Siin seisame linna ja maa siirdumisribal. Ühekordsed papp-, laast- ja uuemad ka savi- või tsementkivist, enamasti viilkatusega kahe- kuni nelja-aknalised majad suurte okastraatning püstlaud-taradega piiratud juurvilja-aedade keskel ja ees moodustavad laialt avatud kvartalid ning künivad Vabaduse ning Rebase tänavani. Siin seltsib neile ikka rohkem ja rohkem juurde kahekordseid viieakna-maju. Algab suur, võrdlemisi hiljuti Karlova mõisa maale kujunenud kortermajade raiooni — endise Karlova eeslinna — keskmine osa. Selle tüübilisemas osas reastuvad pikal Tähe tänaval külje-asendiga, alumisel majafondil enamalt jaolt kahe, harvemini ühe pea-sissekäiguga kahekordsed puust 5- — 10-aknalised majad, — madalaviiluliste, harvemini madal-poolkelbaliste ning leepkelbaliste, sageli aga väikeste uukadega, ülikutega ja tornikujuliste nurga- ning eesuljetega modifitseeritud pappkatustega üürielamud. Samaladilised ja vähemad üürielamud iseloomustavad ka Võru ja Tähe tän. vahelist sektorit mõlemal pool Kesk-tänavat ning ulatuvad Tallinna-Valga raudtee-liini kirdeserva ja Vana-Kastani tänava vahemikus Tööstuse ja Näituse tänavani, s. o. linna läaneloode-servani välja.

Linna edelaosast alles mainitud raudtee-liini läbi äralõigatud alal tõusevad massiivsed Maarja haigemajad — pikad, suurte akendega, valgeks värvitud uljeshooned, ja valitseva ühekordse nelja-aknalise elamuga avasarjaline kolmnurjakujuline Veeriku eeslinn. Raudtee-liini rööbastik, vagunite read ja pikad laduhooned, alaliselt liikivad rongid, traat- ja püstlaud-tarad, puudevornad ja varjukatustega platvormid ning perroon keskenduvad raudteejaama-hoones Maarjamõisa puiestänavaga edelaotsa kohal. Siit algab „Toomimäe tagune ülalinn“. Viimast tähistab linna muude osade seast soliidsemate ja kivi-elamute sagedam esinemine ning tähtsal määral ka aedade rohkus. Riia, Aia, Tiigi, Pepleri, Uue-Kastani ja Veski, Hetseli

Tundmatu foto.

211. joon. Pauluse kirik.
Ehitatud põhjamaa stiilis.